

بسمه تعالیٰ
وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی کرمان

سفیدک پودری کدوئیان

تهییه کنندگان :
زهره لری، ناصر طاهری، سهیل فرید

انتشارات واحد رسانه‌های ترویجی

۱۳۹۴

سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

عنوان: سفیدک پودری کدوئیان

تئیه کنندگان: زهره لری، ناصر طاهری، سهیل فرید

ناظر چاپ: محمد علی شیروانی

ناشر: مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی کرمان - اداره رسانه های ترویجی

نوبت چاپ: اول

شماره گان: ۱۰۰۰

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴	سفیدک پودری
۴	عامل بیماری
۵	نشانه‌های بیماری
۷	کنترل
۸	منابع

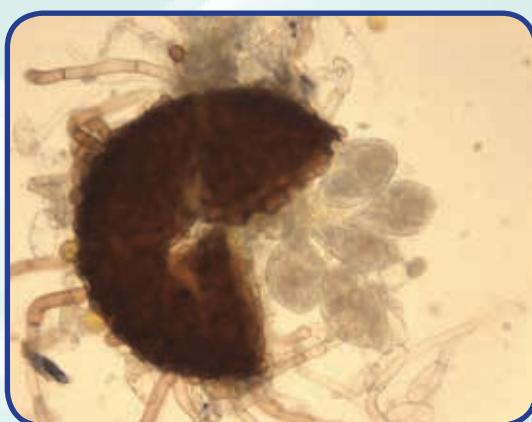
● سفیدک پودری کدوئیان:

بیماری سفیدک پودری یکی از بیماری‌های مهم کدوئیان علی‌الخصوص خیار، خربزه، کدو، طالبی و هندوانه می‌باشد که به نام‌های سفیدک حقیقی یا سطحی نیز نامیده می‌شود. این بیماری در سال ۱۸۰۰ میلادی در جهان گزارش گردید و اولین گزارش مربوط به ایران در سال ۱۳۲۶ توسط اسفندیاری می‌باشد. این بیماری مخصوص نواحی گرم، خشک و کم باران می‌باشد و علی‌رغم این در سواحل بحر خزر نیز مشاهده می‌شود، در اواخر فصل تابستان خسارت آن در این منطقه به حد اکثر می‌رسد. در مجموع خسارت این بیماری در شمال کشور ناچیز است ولی در خیار کاریهای مبتلا به این بیماری در مناطق جنوب فقط می‌توان ۲ تا ۵ چین خیار برداشت نمود.

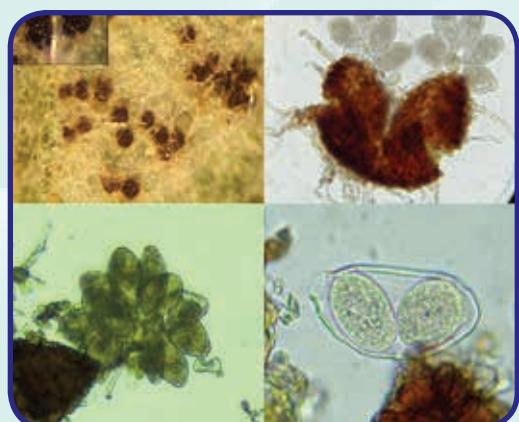
سفیدک سطحی یکی از بیماری‌های مهم جالیز می‌باشد که سالانه باعث وارد شدن خسارت‌های فراوانی به محصولات مختلف می‌شود. آلدگی گلخانه‌های تولید خیار به این بیماری، یکی از عوامل کاهنده تولید محصول است که باعث مصرف بی‌رویه سموم شیمیایی در گلخانه‌ها می‌شود.

● عامل بیماری:

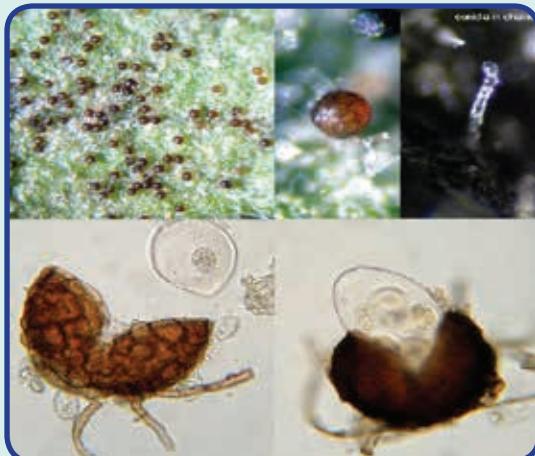
قارچ عامل بیماری *Sphaerotheca fuliginea* یا *Erysiphe cichoracearum* می‌باشد. تشخیص این دو گونه در مرحله جنسی یعنی پس از تشکیل آسکوکارپ آسان می‌باشد. آسکوکارپ جنس *Erysiphe* محتوی چند آسک (شکل‌های ۱ و ۲) و آسکوکارپ جنس *Sphaerotheca* محتوی یک آسک می‌باشد (شکل‌های شماره ۳ و ۴). تمام سفیدک‌های پودری پارازیت اجباری هستند که برای رشد و تولید مثل نیاز به بافت زنده دارند و در شرایط آزمایشگاهی قابل کشت نمی‌باشد. در گلخانه‌ها قارچ از طریق گسترش از بوته‌های بیمار به بوته‌های سالم همان محصول بقا می‌یابد. بهترین درجه حرارت برای رشد قارچ ۲۰ تا ۲۴ درجه سانتیگراد است. بنابراین خسارت بیماری در مناطق گرم و خشک بمراتب کمتر از نواحی معتدل خشک در جنوب کشور می‌باشد.

شکل ۲

شکل ۱

شکل ۴

شکل ۳

● نشانه های بیماری

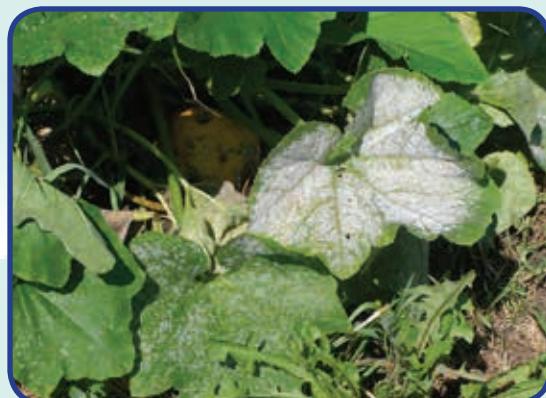
اولین علائم بیماری به صورت لکه های کوچک سفید آرد آلود در اندازه های مختلف روی برگ ها و ساقه ها می باشد(شکل های شماره ۵ و ۶). که به تدریج سطح آنها را گرد سفید رنگی فرا می گیرد(شکل ۷) و بزوادی توسعه یافته، ظرف مدت کوتاهی پوشش قارچی، هر دو سطح برگ را فرا می گیرد.(شکل شماره ۸).

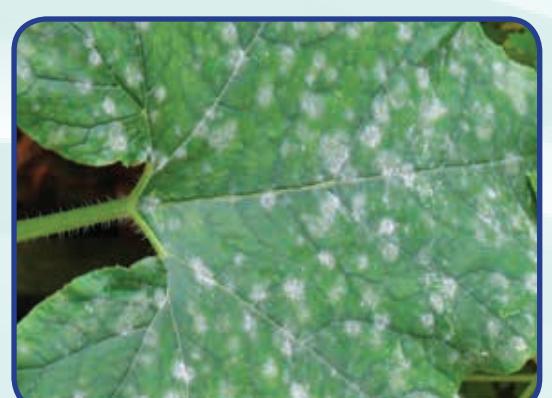
شکل ۷

شکل ۵

شکل ۸

شکل ۶

نشانه های اولیه بیماری، در واقع موقعی ظاهر می شود که اولین گلهای خیار باز شده و بوته هنوز ساقه خزنده خود را ایجاد نکرده است. برگهای مبتلا سفید و شکننده شده و آلدگی از برگ های پایین آغاز به سمت بالا پیشرفت می کند برگ های با آلدگی بیش تر زرد یا قهوه ای شده و خشک می گردد(شکل ۹) علائم آلدگی در روی ساقه نیز دیده می شود برگ های آلدوده خشک و شکننده می شوند و در آلدگی شدید کل بوته خشک می شود.(شکل ۱۰ و شکل ۱۱).

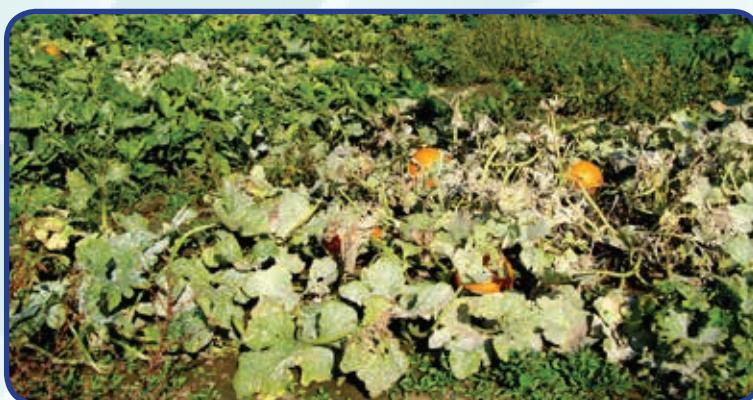

شکل ۱۰

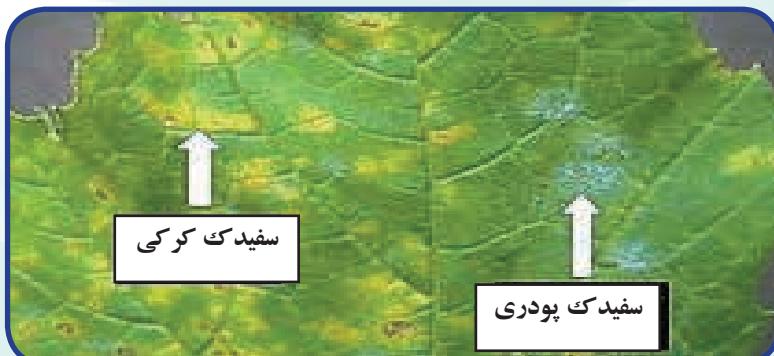

شکل ۹

در بوته های مبتلا میوه ها زودتر از موعد مقرر رسیده، شبکه پوست آنها خوب تشکیل نشده، بافت آنها نرم می شود علاوه بر این، گوشت میوه، بی مزه و مواد جامد محصول در آنها به طور قابل ملاحظه ای کم می گردد. در شکل شماره ۱۲ علائم سفیدک پودری و کرکی با هم مقایسه گردیده است.

شکل ۱۱

شکل شماره ۱۲

● کنترل:

- استفاده از ارقام مقاوم (معمولًاً ارقام زودرس کمتر توسط سفیدک پودری خسارت می‌بینند.)
- رعایت اصول بهداشتی و کنترل دمای گلخانه
- حذف علفهای هرز میزبان و بقایای گیاهی آلوده از اطراف گلخانه و مزرعه
- ایجاد تهیه مناسب در گلخانه و کاهش تراکم بوته در واحد سطح
- اجتناب از مصرف بیش از حد کود و آب
- استفاده از قارچکشها مناسب طبق جدول ذیل:

نام بیماری	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سلفور	WP ۸۰-۹۰%	۲-۳ در هزار			نهایه مناسب، رعایت دور آبیاری و کنترل علفهای هرز در کنترل بیماری موثر است.
سلفور	WG ۸۰%	۳ کیلوگرم			
دینوکاپ (کاراتان)	WP ۱۸.۴۵%	۱-۲ کیلوگرم			
کرزواکسیم متیل (استرووبی)	WG ۵۰%	۰.۲ در هزار			در صورت استفاده از دینوکاپ فاصله آخرین سپاهش لا برداشت محصول برای جایز ۷ روز من باشد.
آزوکس	SC ۳۴.۵%	در مزارع: ۱ لیتر در گلخانه: ۰.۷۵ در هزار	با دیدن اولین عالم	در برگ ها با نظر کارشناس	دینوکاپ، دیفنوکونازول (ارتیواناپ) و تراکونازول (دومارک) برای کرزواکسیم متیل جهت کنترل سفیدک پودری کدوتیان در گلخانه و هرز غده نیست شده است.
استرووبین (فلینت)	EC ۱۰%	۰.۵ لیتر در مزارع: در گلخانه: ۰.۶ در هزار			
تری فلورکسی استرووبین (فلینت)	WG ۵۰%	۲۰۰ گرم فقط جهت استفاده در مزارع			سلفور و WG ۸۰٪ این اوکنادین تریس (البیلت) جهت کنترل سفیدک پودری خیار نیست
پیکربنات پتاسیم (کالیبیان)	SP ۸۵٪	۵ در هزار بعد از گلندی و باردهی			گردیده است.
ایمن اوکنادین تریس (البیلت)	WP ۴۰٪	۰.۵-۰.۷۵ کیلوگرم			

پیکربنات
پتاسیم
کالیبیان

برخی از منابع مورد استفاده:

- ۱- اعتباریان، ح. ر. ۱۳۹۰. بیماری های سبزی و صیفی و روش های مبارزه با آنها. انتشارات دانشگاه تهران. چاپ چهارم.
صفحه ۶۱۰.
- ۲- الهی نیا، ع. ۱۳۸۶. بیماری های سبزی و صیفی و روش های مبارزه با آنها. انتشارات دانشگاه گیلان. چاپ دوم. ۵۸۲
صفحه.
- ۳- بهداد، ا. ۱۳۶۹. بیماری های گیاهان زراعی ایران. چاپ نشاط اصفهان. ۴۲۴ صفحه.
- ۴- درویش نیا، م. دهقانی، ع. ۱۳۹۳. بیماری های مهم سبزی، صیفی و جالیز در ایران و مدیریت تلفیقی آنها. انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی. ۲۹۰ صفحه.
- ۵- قادری، ر.، احمدی، ع.، آغه رمضانی، ح. و صادقی، ا. ۱۳۸۹. تشخیص و مدیریت آفات و بیماری های محصولات گلخانه ای. انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی. ۳۴۴ صفحه.
- ۶- نوربخش، س و همکاران. ۱۳۹۳. فهرست آفات، بیماریها و علف های هرز مهم محصولات عمده کشاورزی سوم و روشهای توصیه شده جهت کنترل آنها. انتشارات سازمان حفظ نباتات. ۱۹۷ صفحه.